

Telkens weer komen er mensen in het vizier van de ‘koffieschenker’. Vaak mensen die je wel binnen hun functie in de kerk ziet, maar waar je verder maar weinig van weet. Nou is dat niet zo erg als je eens niets weet van iemand, maar binnen een parochiegemeenschap is het toch wel leuk om juist die mensen wat beter te leren kennen. Via deze rubriek gaat dat natuurlijk maar stapje voor stapje, maar toch

Vandaag is Hilde Janssen op de koffie en die is bijna ‘exemplarisch’ voor het hierboven gestelde.

Hilde kwam enkele jaren geleden voor het eerst in contact met de Jozefparochie. Inmiddels is ze er een graag geziene gast, vooral als ze een van de koren dirigeert. Laten we eens zien hoe het zo gekomen is... Ongeveer 50 jaren geleden is ze geboren in het plaatsje Elsloo, diep in Zuid Limburg, vlakbij Maastricht. Ze was nummer acht in een gezin dat uiteindelijk negen kinderen telde, zes jongens en drie meisjes. Weer die bijna magische formule 6:3 die je in veel van die grote katholieke gezinnen aantroef. Daar had de monnik Mendel zich nog eens over moeten buigen.

Haar vader, die geboren is in Stein, had een leidinggevende functie bij de Maurits in Sittard, maar kwam na de sluiting van deze kolenmijn in 1967 al redelijk jong thuis, in de zogenaamde ‘overbrugging’. Hij was een echte ‘studiebol’, zoals Hilde eens ontdekte toen ze ooit een van zijn vroegere rapporten vond: allemaal tienen. Hij verslond boeken en was overal in geïnteresseerd. Bovendien was hij erg betrokken bij het plaatselijke verenigingsleven en bij de kerk. Toen hij thuis kwam te zitten deed hij in de vele vrije uren verwoed aan wandelsport en hij liep bijna alle bekende afstandsmarsen wel meerdere malen mee, ook in het buitenland.

Moeder was een zorgzame, wat tere vrouw, die de nodige moeite had met de zorgen over het grote gezin. Grootvader Janssen die sigaren maakte en schoenmaker was in Stein, had een vrouw die voor de tijd waarin ze leefde zeer vooruitstrevend en modern was. Deze Oma was erg sociaal en ze was nauw betrokken bij de organisaties voor en van vrouwen daar in Zuid Limburg. Hilde spreekt met veel respect over haar.

De familie in Elsloo barstte van het muzikale talent. Hilde beweert, en waarschijnlijk terecht, dat talent voor muziek altijd weer terugkomt in families; ‘om de zoveel graden’, zoals zij het noemt. Ze heeft in Stein nog familie van vaders kant waarin 5 à 6 beroepsmuzikanten zitten. Ook in Elsloo zijn er in familieleden met zeer veel talent. Een oom werd als dirigent met de plaatselijk fanfare vier keer landskampioen.

In Geulen, vlakbij Elsloo, was Hilde later ook lid van de fanfare. In die plaats was er een eeuwige strijd tussen “die van boven”, de leden van de harmonie, en “die van beneden” van de fanfare. Beide gezelschappen hadden zeker 50 leden. De strijd liep door alle rangen en standen heen. Boven aan de berg was een repetitielokaal en onder ook een. Het was zeer bijzonder als beide orkesten tegelijk moesten optreden, bijvoorbeeld tijdens een hoogtijdag in de plaatselijke kerk. Iedere partij liep dan langs een andere route naar het kerkplein. Die van de fanfare was wel de langste weg, maar omdat zij goed konden marcheren waren ze altijd het eerste bij de kerk en dan stonden ze de harmoniejongens uit te lachen.

Deze controverses speelden op veel plaatsen in Limburg, maar ook in Brabant, af. Ook Cuijk is er niet van verschoond gebleven, alhoewel het hier in aanzienlijk mindere mate het geval was. Maar de oudere Cuijkenaren onder ons weten er alles van !

Alhoewel Hilde’s ouders geen muziek maakten, wilde zij dat maar al te graag. Toen ze 5 jaar was leerde ze al ‘stiekem’ noten lezen bij de vader van een vriendinnetje uit een heel muzikaal gezin.

Haar broers waren ook muzikaal. Eén ging er zelfs naar het conservatorium. Anderen verdienen ook de kost met muziek. Toch werd er thuis maar af en toe gezamenlijk gemusiceerd.

Haar moeder wilde niet dat Hilde al jong naar de plaatselijke fanfare ging. Dat was nog teveel een echt mannengezelschap.

Op de lagere school was er een muziekklas waar ze dan maar blokfluit ging spelen. Maar het liet haar niet los en toen ze 7 jaar was kwam ze toch bij de eigen opleiding van de fanfare. Het eerste jaar deed ze met gemak omdat ze al goed noten kon lezen. Ze koos voor de bugel en ze is bij de fanfare altijd bugel blijven spelen. Na de lagere school ging ze naar de huishoudschool in Beek. Haar vader en moeder hadden Hilde voorbestemd om na die opleiding op 15 jarige leeftijd het huishouden thuis mee aan te pakken.

De broers mochten ‘verder leren’ maar de meisjes niet. Haar oudere zusjes trokken dan ook al vroeg het huis uit om te trouwen.

Dat leek altijd nog beter dan zo’n groot huishouden verzorgen met poetsen, koken, wassen en strijken.

Hilde wilde eigenlijk ook graag naar het conservatorium maar kreeg echt de kans niet. Haar toch wel saaie jeugd bestond uit hard werken en nauwelijks uitgaan. De enige uitlaatklep was muziek maken en 's ochtends wandelen met de hond. Daar deed ze dan vaak anderhalf uur over, om even buiten de deur te zijn. Naast de bugel ging ze trompet spelen en vooral veel muziek maken op de piano thuis.

Toen ze 18 was kreeg ze verkering met de man waarmee ze enkele jaren later trouwde. Op haar 22ste kreeg ze de eerste van drie kinderen, twee jongens, Theo en Herman, en daarna een meisje met de mooie naam Isabelle.

Ze trokken naar Oss en vervolgens naar Wijchen. Inmiddels kwam Hilde alleen te staan. Ze kreeg de zware taak haar kinderen alleen te verzorgen en op te voeden. En, als het kon, moest zij daarbij ook nog de kost verdienen.

Onder andere de liefde vóór, en de ervaring mét de muziek, hebben haar door die zware tijd heen gesleept. Ze kon thuis steun zoeken bij de piano. Later, toen Isabelle twee jaar was, ging ze trompet spelen bij de harmonie in Wijchen. Ze bezocht de muziekschool in Wijchen en haalde het D-diploma trompet en ook piano, waardoor ze meer bevoegdheden kreeg.

Daarnaast deed Hilde een Utrechtse opleiding in de parapsychologie en begon daarmee thuis in Wijchen een eigen praktijkje als psychosociaal therapeute. Mensen steunen die het moeilijk hadden.

Op een bepaald moment deed ze ook nog toelatingsexamen voor het conservatorium in Arnhem. Toen ze werd toegelaten moest ze kiezen voor piano of trompet als hoofdvak. Ze koos voor het laatste, maar toen ze goed en wel bezig was bleek toch dat het allemaal wat teveel voor haar werd.

Bovendien, en ze zegt het met enige trots, werd ze stand-in trompettist bij allerlei muziekgezelschappen en gezelschapjes die dat instrument tekort kwamen bij hun uitvoeringen. Ze kreeg dan de partijen thuisgestuurd, studeerde die in en na één repetitie speelde ze mee. Dat vond ze heerlijk om te doen ! Voor thuis had ze een elektronische demper op de trompet aangeschaft omwille van de burens. Daar heeft ze dan ook nooit last mee gehad. Met dat ding op de trompet, waarbij drie standen mogelijk waren, kon ze zich als trompettist in een kerk wanen, in een concertzaal, of in een oefenruimte. Keuzes die van pas kwamen als ze stukken instudeerde voor speciale gelegenheden. Het was niet altijd even eenvoudig maar ze genoot ervan en bovendien kon ze zich met dit werk financieel redelijk bedruipen. De kinderen groeiden daarbij ook nog eens voorspoedig op. Ze maakten alle drie muziek, dus deze keer sloeg het geen graden over in de familie. De oudste zoon drumt nog steeds.

Omdat ze veel dirigenten meemaakte en ook vaak in uitvoeringen speelde met een koor erbij, besloot Hilde te gaan dirigeren. Als zich een koor aandiende zou ze de kans waarnemen.

Toen de kinderen de deur uit waren is ze verhuisd naar de Wilhelminastraat in Cuijk en na een paar jaar naar de Hendrikstraat. Inmiddels had zij in Gemert de opleiding korendirectie van de Gregorius vereniging gedaan, waarbij het vak Liturgie een onderdeel was dat in den Bosch gevolgd moest worden.

Liturgie boeide haar sindsdien zeer. Ze kreeg daarmee een ander inzicht in de kerk; vooral de oorspronkelijkheid van de eerste eeuwen Christendom trok haar erg aan. Hoe het vroeger ging in de kerkgemeenschap. Omdat ze vaak erg rechtlijnig en eenvoudig denkt is ze wat wars geworden van alle poeha die er later allemaal bij gekomen is. Ze steunt op de zuivere liturgie !

Haar dirigentencarrière begon bij het jongerenkoor Juvia in Vianen.

Van daar kwam ze bij het koor Vivace Allegro in Vianen, eerst een gelegenhedskoor dat ook zong bij uitvaarten e.d. maar dat nu het koor van de kerk is.

Daarnaast dirigeert Hilde in Gassel het dames- en heren kerkkoor, een koor dat goed op peil blijft qua bezetting en goede vorderingen maakt in de prestaties.

In de Jozefparochie is ze alweer enkele jaren de dirigent van het Dameskoor en van het koor Cantorij.

Beide koren lijden nogal aan ledenverlies door natuurlijk verloop. Het gebrek aan aanwas baart haar ernstige zorgen. Daarin staat ze natuurlijk niet alleen.

Ze merkt ook dat ieder koor weer zijn eigen problemen heeft. Gassel, Vianen en Cuijk verschillen hemelsbreed maar een paar kilometer, maar de achtergronden en de mentaliteit is zeer verschillend. Het zal ook niet meevallen verschillende koren in elkaar te integreren, voorspelt zij.

Maar ieder koor heeft vooral zijn goede kanten. Samen muziek maken is voor de leden toch nog een favoriete bezigheid. Jammer dat veel mensen zich daar geen tijd meer voor gunnen. Of het moet gepaard gaan met een gezellige avond met nogal wat bier, zoals veel café- en smartlappen koren.

En dan zijn er nog de zeer hoog gekwalificeerde koren, die puur om de muzikaliteit bestaan.

Een goed kerkkoor moet daar het midden tussen houden.

Hilde vindt ieder koor een uitdaging. Het gaat dan niet alleen om het dirigeren, maar ook om de sociale contacten. Haar opleiding in de sociaalpsychologie zal daar niet vreemd aan zijn. Ze wil nog steeds graag mensen helpen en graag ontdekken waar het bij mensen aan schort. Daarbij kan en wil ze zich ook redelijk kwetsbaar opstellen.

Haar enige wens ten aanzien van de koren in onze parochie is de groei van het ledental. Daar wil ze zich graag hard voor maken, maar dat kan ze niet alleen. Zij zal wel zorgen dat ze er goed zangers van maakt. En dat ze dat kan heeft ze al wel bewezen.

Inmiddels is ze, na een toch wel turbulent leven, in wat rustiger vaarwater terechtgekomen.

Ze woont nu, na kortstondig in Gassel gewoond te hebben, in een chalet (huis op wielen) op een buitenverblijf in Reek.

Daar geniet ze van de stilte en de natuur. En dat doet haar goed.

Haar sterke karakter heeft haar misschien wel eens parten gespeeld in het leven, maar het heeft haar ook steeds overeind gehouden.

Paul had weer een gesprek, waarbij je even ‘binnen mag kijken’ bij iemand. En waarbij je weer een beetje ervaart hoe goed een mens in elkaar kan zitten.

Na afloop zeg je dan: “het was een goed gesprek”. En dat was het, Hilde bedankt ! We hopen dat je nog lang voor en te midden van onze koren in de Jozefparochie mag blijven staan.

Het ga je goed !